

Olecko, dn. 5 lutego 2016 r.

OR. 801.4.2016

***Do Zarządu Powiatu
w Olecku***

***Sprawozdanie z realizacji powiatowego programu zdrowotnego
„Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2020”
za 2015r.***

Powiatowy program zdrowotny „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2020” został przyjęty do realizacji uchwałą Nr XXIX/178/09 Rady Powiatu w Olecku dnia 27 sierpnia 2009 roku. Dotychczas wprowadzono jedną zmianę do programu, tj. uchwałą Nr XI/57/2015 Rady Powiatu w Olecku dnia 29 października 2015 roku wydłużono okres realizacji do 2020 roku. Zmiana została wprowadzona w związku z informacją otrzymaną z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego, iż można będzie pozyskiwać środki unijne na jego realizację w 2016 r.

Zgodnie z zapisem programu zdrowotnego samodzielne stanowisko ds. zdrowia, rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pomocy społecznej w 2015 r. inicjowało działania i koordynowało przebieg realizacji programu. Poniżej przedstawiam coroczne sprawozdanie z podjętych działań w zakresie realizacji w/w programu:

- 1) W ramach promocji profilaktyki RSM (raka szyjki macicy) każdego miesiąca losowano **5** kobiet spośród wszystkich, które zgłosiły się w danym miesiącu na badanie cytologiczne (finansowane przez NFZ) do poradni ginekologicznej w szpitalu w Olecku. Wylosowano **60 kobiet (w wieku 25-59 lat)**. Przekazano im materiały edukacyjne – **300 szt.**, dotyczące profilaktyki zdrowotnej oraz zestawy kosmetyków ufundowane przez firmy kosmetyczne (Oceanic, SORAYA, BIO-OIL, Ziaja). Ogólna wartość pozyskanych kosmetyków – **2.400,00 zł**.
- 2) Na terenie powiatu w dniach **od 1 do 7 marca** zorganizowano obchody **Europejskiego Tygodnia Profilaktyki Raka Szyjki Macicy**. W kraju akcję koordynowała Ogólnopolska Organizacja Na Rzecz Walki z Rakiem Szyjki Macicy „Kwiat Kobiecości” (z którą od 2009 r. współpracujemy). Honorowy patronat objęła małżonka Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Anna Komorowska**. Celem jej była zmiana podejścia kobiet do własnego zdrowia i przypomnienie o potrzebie wykonywania regularnych badań ginekologicznych. Kampania miała też na celu zwiększenie świadomości kobiet na temat choroby, jej profilaktyki i leczenia. Informacje o kampanii przekazano mieszkańcom poprzez strony internetowe gmin i powiatu, plakaty, informacje w prasie lokalnej oraz w parafiach.

Do profilaktyki pod hasłem „**Zrób badanie ginekologiczne. Nie bierz problemu w nawias! Koniec wymówek!**” przekonywało pięć Ambasaderek kampanii. Patronat nad kampanią objął również Narodowy Fundusz Zdrowia.

W realizację kampanii włączył się Powiat Olecki i Olmedica Sp. z o.o., a także Gmina: Olecko, Kowale Oleckie, Świętajno, Wieliczki oraz Parafia Rzymskokatolickie.

W dniach **9 – 26 marca** po przeprowadzonej kampanii zapraszano na badanie profilaktyczne kobiety wieku od 25-59 lat (które w ciągu ostatnich 3 lat nie miały wykonanej cytologii, finansowanej przez NFZ). Pacjentki, które zgłosiły się do Poradni Ginekologiczno – Położniczej w szpitalu w Olecku po wykonaniu badania otrzymywały zestawy kosmetyków oraz bezpłatne rodzinne zaproszenia na basen. Do wykonywania badań cytologicznych zachęcano poprzez informacje na stronach internetowych i plakatach oraz w lokalnej prasie.

Planowano, że akcja potrwa do 20 marca 2015 r. jednak ze względu na bardzo dużą ilość kobiet zgłaszających się na badanie akcja została wydłużona do 26 marca. Ogółem w w/w okresie przebadano **55** kobiet. Wydano **300 szt.** materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej.

Sponsorem:

- **55** zestawów kosmetyków była **Ziaja**, przekazała kosmetyki na ogólną wartość **1.717,00 zł**,
- **55** zaproszeń na basen była **Hala Lega**.

- 3) Mieszkancom naszego powiatu jak co roku zorganizowano **Dzień Kobiet** (ze względu, iż 8 marca była to niedziela, akcja trwała jeszcze kolejnego dnia). Kobiety w prezencie otrzymywały w aptekach i szpitalu: foldery i ulotki dotyczące profilaktyki RSM (raka szyjki macicy). Zachęcano je do wykonywania badań cytologicznych, informowano o skali zachorowalności na RSM i możliwych działaniach profilaktycznych. Wskazywano, gdzie bezpłatnie można wykonać cytologię na terenie Powiatu Oleckiego. Wydano **2 500 szt.** folderów edukacyjnych (pozyskanych bezpłatnie z Fundacji „Kwiat Kobiecości”). Akcja organizowana jest już od 2010 r.
- 4) W szpitalu w Poradni Ginekologiczno – Położniczej zorganizowano „**Białą Niedziele – badanie cytologiczne**”. Przebadano **34** kobiety w wieku 25-59 lat. Badanie profilaktyczne było bezpłatne, bowiem refundowane przez NFZ. Organizatorem akcji było Starostwo Powiatowe i Olmedica w Olecku Sp. z o.o. Każda pacjentka otrzymała materiały informacyjno – promocyjne, zestawy kosmetyków oraz rodzinne zaproszenie na basen.

Sponsorem kosmetyków była Firma **ZIAJA** (ogólna wartość przekazanych produktów **641,00zł**). Dowóz kobiet na badania z Gminy Świętajno opłacił **SP ZOZ MSW z Warmińsko – Mazurskim Centrum Onkologii w Olsztynie**,

tj. **300,00 zł** (ze środków **Ministerstwa Zdrowia**). Ogółem wydano **204 szt.** materiałów informacyjno – promocyjnych (pozyskanych od sponsorów).

- 5) Festyn rodzinny „**Zdrowa rodzina – szczęśliwa rodzina**” w ramach obchodów Warmińsko – Mazurskich Dni Rodziny. Impreza służyła umacnianiu rodziny, promocji zdrowego stylu życia i odżywiania. Podczas której wykonano **471 bezpłatnych badań** (200 badanie poziomu cukru, 200 badanie ciśnienia krwi oraz 71 mammografii), udzielano poradnictwa dietetycznego, zachęcano do zdrowego stylu życia i odżywiania oraz systematycznego wykonywania badań profilaktycznych.

Na festynie zorganizowano stanowisko na którym udzielano informacji i wydawano materiały edukacyjne z zakresu profilaktyki zdrowotnej (zestawy edukacyjne dla całej rodziny dotyczące: **profilaktyki raka szyjki macicy** i raka piersi, zapobiegania nadwadze i otyłości oraz chorobom przewlekłym, przestrzegania zasad Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem,...). Zajmowali się tym specjaliści z zakresu prewencji nowotworów z **Polikliniki z Olsztyna**. Wydano ok. **2 000 szt.** materiałów informacyjno – profilaktycznych (pozyskanych z Ministerstwa Zdrowia) w tym **500 szt. dotyczących profilaktyki raka szyjki macicy**.

Podczas imprezy na stanowiskach oferowano zdrowe produkty, tj.: wyroby masarskie, mleczarskie, cukiernicze, pieczywo, miód a także zabawki dla dzieci (wykonane z surowców naturalnych).

Najmłodszym wystawcy przygotowali atrakcyjne gry, zabawy i konkurencje rodzinne.

Wystawcy zaoferowali też uczestnikom bezpłatny poczęstunek: bigos, wojskową grochówkę, muffinki, gofry i naleśniki.

Na zakończenie imprezy, tradycyjnie odbyło się losowanie nagród dla uczestników festynu. Nagrody ufundowali: **Powiat Olecki, Poliklinika z Olsztyna, OCEANIC, ZIAJA, Hala LEGA, Firma ZIELONY KOT**. Ogólny koszt kosmetyków i maskotek – **ok. 5.000,00zł**.

Po losowaniu nagród wśród najmłodszych uczestników rozdano **500 szt.** breloczków odbłaskowych – promujących festyn. Ogólny ich koszt **854,85 zł** (zakupiono ze środków powiatu).

- 6) Spotkanie pn. „**Podaruj sobie zdrowe życie**” z zakresu edukacji zdrowotnej, tj. profilaktyki raka szyjki macicy. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie z I klas ponadgimnazjalnych: ZSLiZ, OSW dla Dzieci Głuchych, ZST, LO w Olecku, a także nauczyciele oraz Partnerzy. Celem podjętej edukacji było podniesienie świadomości zdrowotnej młodzieży na temat wirusa HPV, czynników ryzyka chorób nowotworowych kobiet oraz sposobów ich redukcji.

Spotkania przeprowadziła Ida Karpińska (kobieta, która wygrała walkę z chorobą nowotworową RSM) wraz z Fundacją „Kwiat Kobiecości”. Podczas spotkania przekazano uczestnikom informacje na temat przyczyn, statystyk zachorowalności w Polsce i na świecie na raka szyjki macicy oraz jak należy prowadzić profilaktykę. Tradycyjnie, jak co roku spotkanie zakończono miłym akcentem, tj. losowaniem nagród dla uczestników spotkania.

Ogółem edukacją zdrowotną z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy objęto **220 osób, w tym 64 chłopców z I klas ponadgimnazjalnych.**

Wszyscy uczestnicy otrzymali materiały informacyjno – promocyjne z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy. Ogółem wydano **1 100 szt.** Tradycyjnie spotkania zakończono losowaniem nagród kosmetycznych.

Ogólny koszt przeprowadzonego szkolenia oraz materiałów edukacyjnych wyniósł **4.300,00 zł** (środki z budżetu powiatu). Sponsorem kosmetyków była Firma **OCEANIC, Ziaja i Bella.** Ogólna wartość upominków ok. **2.000,00zł.**

- 7) Przyłączyliśmy się do kolejnej edycji akcji **Święty Mikołaj**, której inicjatorem była Ogólnopolska Organizacja na Rzecz Walki z Rakiem Szyjki Macicy Kwiat Kobiecości. Celem akcji było niesienie wsparcia chorym kobietom m.in. na raka szyjki macicy, przebywającym w szpitalach. W procesie leczenia niezwykle ważnym elementem jest siła walki i dobra kondycja psychiczna pacjentek. 11 grudnia przekazano pacjentkom oddziału ginekologiczno – onkologicznego ZOZ MSW z Warmińsko – Mazurskim Centrum Onkologii w Olsztynie (w którym leczone są również mieszkanki Powiatu Oleckiego) świąteczne paczki od Fundacji Kwiat Kobiecości oraz Powiatu Oleckiego. Ogólna wartość świątecznych upominków to ok. **1.000,00 zł.**
- 8) Prowadzona była nadal strona internetowa powiatu, poświęcona zdrowiu, w tym profilaktyce RSM (raka szyjki macicy). Widać ogromne zainteresowanie mieszkańców, bowiem na koniec grudnia odwiedzana była ponad **30 400** razy.
- 9) Bezpłatnie pozyskano **4 000 szt. materiałów** (foldery i ulotki) dotyczące profilaktyki raka szyjki macicy (z Fundacji „Kwiat Kobiecości” oraz Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Populacyjny Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy w Olsztynie). Materiały te zostaną przekazane mieszkańcom podczas akcji z zakresu edukacji zdrowotnej w 2016 roku.

Reasumując, na powyższe działania przeznaczono ogółem **10.641,00 zł**, w tym na:

- **4.300,00 zł** środki z budżetu powiatu,
- **6.341,00 zł** ze środków organizacji pozarządowych i firm kosmetycznych oraz Ministerstwa Zdrowia.

Podjęto działania z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy, podczas których edukacją objęto 2 884 os. Podczas zorganizowanych akcji badanie cytologiczne wykonano u 89 kobiet. Wydano 4 449 szt. materiałów edukacyjnych. Materiały zostały pozyskane bezpłatnie (od organizacji pozarządowych, Ministerstwa Zdrowia, WOK) trudno ocenić ich wartość, w związku z tym w powyższym podsumowaniu nie ujęto ich wartości.

Działania często realizowano we współpracy z NFZ, zakładami opieki zdrowotnej, gminami, jednostkami samorządu gminnego i powiatowego, organizacjami pozarządowymi i wieloma innymi instytucjami oraz firmami.

Wskaźnik zgłaszalności na badania cytologiczne w naszym powiecie na 31-12-2015 r. wynosił ponad 37% (badania wykonane w zakładach opieki zdrowotnej, które miały podpisaną umowę z NFZ). Kobiety wykonują badania cytologiczne również w prywatnych gabinetach ginekologicznych (które nie mają podpisanej umowy z NFZ), wówczas badanie nie jest odznaczane w systemie i nie jest liczone do ogólnego w/w wskaźnika zgłaszalności w powiecie.

W minionym roku, podobnie jak w poprzednich nie było możliwości pozyskania zewnętrznych środków na realizację tego programu zdrowotnego.

W czerwcu 2015 r. powiat otrzymał pismo w Urzędzie Marszałkowskiego Województwa W-M informujące, że będzie możliwość pozyskania środków na realizację powiatowych programów zdrowotnych, m.in. na zakup szczepionek.

W lipcu 2015 r. Sejm dokonał zmiany w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którą od 2017 r. NFZ będzie finansował zakup obowiązkowych szczepionek dla ubezpieczonych m.in. przeciw HPV. Ministerstwo Zdrowia, ma zaś finansować szczepienia jedynie w przypadku osób nieposiadających uprawnień z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego.

W związku z powyższym Urząd Marszałkowski musiał odejść od propozycji przedstawionej w w/w piśmie. Natomiast poinformował, że będzie realizowany wojewódzki program profilaktyki RSM, o środki na jego realizację (edukację zdrowotną, podniesienie wskaźnika zgłaszalności na badanie cytologiczne) powiat będzie mógł wnioskować w IV kw. 2016 r.

STAROSTA
Marian Świercz
Marian Świercz

Sporządziła: *f*, dn. 05-02-2016 r.

Sprawdził: 05-02-2016 r. *Spul*

